

ปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนรู้และการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผศ.ประณต คำนิม*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกันและเรียนวิชาเอกต่างกัน 3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 4) ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนาย กลุ่มตัวอย่าง คือนิสิต คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังเรียนชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2548 และผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไปในชั้นปีที่ 1 มาแล้ว 5 รายวิชา รวมจำนวนนิสิตในกลุ่มตัวอย่าง 294 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 3 ชุด คือ (1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวทั่วไป (2) แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน (3) แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน และจากมหาวิทยาลัย สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติทดสอบที (t-test) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยที่สำคัญมีดังนี้

1. นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชาอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างดี มีทัศนคติทางการเรียนที่ดี แต่มีการบริหารเวลาในการเรียนอยู่ในระดับเหมาะสมปานกลางค่อนข้างต่ำกว่าด้านอื่น ๆ และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง
2. ไม่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชาและรายวิชาดีกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่นิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวมและบางด้านเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย และได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและจากเพื่อนมากกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเอกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาแตกต่างกัน แต่มีพฤติกรรมการเรียนและได้รับการสนับสนุนทางสังคมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
5. แรงจูงใจทางการเรียน เป็นตัวแปรด้านพฤติกรรมการเรียนเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

Abstract

The purposes of this research were: (1) to study the level of academic achievement, learning behavior, and social support of students in the faculty of Humanities, Srinakharinwirot University, (2) to compare academic achievement, learning behavior, and social support of students in terms of sex and major subject differences, (3) to study the interaction effects of learning behavior and social support on academic achievement, and (4) to predict academic achievement on the basis of learning behavior and social support.

The sample for this research included 294 sophomores who were studying in the academic year 20005 at the faculty of Humanities, Srinakharinwirot University and had already studied 5 general education courses –TH 101: Language Skill 1, TH 102: Language Skill 2, EN 101: English 1, EN 102: English 2, and LIS 101: Information Literacy Skills. The instruments for collecting data were (1) a questionnaire on general personal background information-sex, major subject, and grade in each of the 5 courses, (2) 10 domains of learning scale: Attitude Scale, Motivation Scale, Time Management Scale, Anxiety Scale, Concentration Scale, Information Processing Scale, Selecting Main Ideas Scale, Study Aids Scale, Self Testing Scale, and Test Strategies Scale, and (3) 3 domains of social support questionnaire- family, friend, and university. The statistical methods and procedures for analyzing data were, mean, standard deviation, t-test, one way ANOVA, and Multiple Regression Analysis.

The main findings were as follows:

1. The students' academic achievement as a whole was found to be at a rather good level; their favorable attitude score on Attitude Scale was high; their moderate score on Time Management Scale, compared to other domains, was relatively low; and their university's social support was found to be at a moderate level.

2. Female students were not significantly better than male students in academic achievement as a whole and in each of the 5 general education courses, whereas female students were significantly higher than male students at the .05 level in learning behavior as a whole and in some domains: attitude, motivation, time management, concentration, selecting main ideas, study aids, and self testing. The results also showed that female students received family's social support and peer's social support more than male students at the .05 level.

3. A significant major subject difference at the .05 level was found in academic achievement as a whole and in each of the 5 general education courses, but not found in their learning behavior and social support.

4. *There was no significant interaction effect of learning behavior and social support on academic achievement.*

5. *Motivation is only one domain of learning behavior that could significantly predict total academic achievement at the .05 level.*

ความสำคัญและที่มาของปัญหา

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือผลการเรียน เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญตัวแปรหนึ่ง เพราะสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพของผู้เรียน ดังที่ผจงจิต อินทสุวรรณ และคนอื่น ๆ (2536 : 21) กล่าวถึงผลการเรียนว่าเป็นพรรณานี้ที่สำคัญที่แสดงให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของผู้เรียนได้ เพราะผลการเรียนนั้นเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (level of accomplishment) ของบุคคลว่าเกิดการเรียนรู้แล้วเท่าใด มีความสามารถชนิดใด

ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ย่อมมีโอกาสที่ดีในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังที่ปรากฏว่าในประเทศอังกฤษก็ใช้วิธีพิจารณาผลการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาในการคัดเลือกเข้าเรียนในมหาวิทยาลัย (วราภรณ์ เอี้ยวสกุล ; และคนอื่น ๆ. 2529 : 18) มหาวิทยาลัยในประเทศไทยก็ใช้วิธีการสอบคัดเลือกกรวมไปกับผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ในขณะที่การศึกษาต่อในระดับปริญญาโทในบางสาขา ก็พิจารณาเฉพาะผลการเรียนในระดับปริญญาตรีรวมไปกับการสอบสัมภาษณ์เท่านั้น หรือเมื่อต้องการสมัครทำงาน หน่วยงาน ที่รับสมัครหลายแห่งจะพิจารณาผลการเรียนด้วยเสมอ จึงนับได้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นสิ่งที่ใช้กำหนดโอกาสในการศึกษาต่อและการเข้าทำงาน ได้ส่วนหนึ่ง

นอกจากนี้แล้วผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังมีความสำคัญในด้านการป้องกันการกระทำผิดด้วย ดังที่สแตนเบอร์ก (Steinberg. 1996 : 501) ได้สรุปถึงปัจจัยป้องกัน (protective factors) สำคัญ ๆ ซึ่งจะช่วยลดโอกาสที่วัยรุ่นจะหันไปใช้ยาเสพติด ประกอบด้วย (1) การมีสุขภาพจิตดี (2) การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3) การมีสัมพันธ์ภาพในครอบครัวที่ใกล้ชิด และ (4) การเข้าไปร่วมในกิจกรรมทางศาสนา ข้อเสนอของสแตนเบอร์กมีความสอดคล้องกับข้อเสนอของคัมมิงส์ (Cummings. 1995 : 540) ซึ่งได้รวบรวมผลการศึกษาวิจัยหลายเรื่องที่ศึกษาเกี่ยวกับการกระทำผิดของวัยรุ่น สรุปว่าตัวกำหนดโดยทั่วไปของพฤติกรรมก้าวร้าวและการกระทำผิดในวัยรุ่น มี 3 ประการ คือ (1) การรู้คิดทางสังคมและระดับจริยธรรมไม่ดี (2) การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ (3) การขาดความรัก

จากความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้นักจิตวิทยาและนักการศึกษาจำนวนมากต่างก็ให้ความสนใจในการศึกษาตัวแปรนี้ งานวิจัยที่ผ่าน ๆ มามักมุ่งความสนใจไปที่การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และการมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพื่อพยายามหาตัวทำนายที่มีประสิทธิภาพในความสำเร็จด้านการเรียน (Duff ; & Siegel. 1960 : 43) ซึ่งการศึกษาเกี่ยวกับ

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนับว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจและสำคัญเรื่องหนึ่ง เพราะการทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งเสริมหรือเป็นอุปสรรคต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ย่อมจะนำมาเพื่อช่วยเหลือแนะแนวนิสิตนักศึกษา ให้ได้ใช้ความสามารถและศักยภาพของคนที่มีอยู่ให้มากที่สุด เพื่อขจัดปัญหาการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ (อัจฉรา สุขารมณ ; และอรพินทร์ ชูชม. 2530 : 2) ผู้วิจัยจึงยังสนใจที่จะศึกษาในแนวทางนี้ต่อไป คือการศึกษาปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมุ่งไปที่ปัจจัยภายในและภายนอกตัวบุคคล เนื่องจากนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง คือเคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) เสนอว่าพฤติกรรมของบุคคลขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลและปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการที่จะเข้าใจพฤติกรรมของบุคคล จึงต้องพิจารณาทั้งจากคุณลักษณะภายในตัวบุคคลและสิ่งแวดล้อมซึ่งต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (Ricc. 1999 : 35) แต่เนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นผลของพฤติกรรมทางด้านการเรียนรู้ ดังนั้นจึงน่าจะเกี่ยวข้องกับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกตัวบุคคลด้วย การศึกษาอิทธิพลของปัจจัยทั้ง 2 ประการนี้ร่วมกันจึงเป็นเรื่องน่าสนใจ อย่างไรก็ตามการที่จะศึกษาปัจจัยทุกด้านในการวิจัยครั้งเดียวกัน ย่อมเป็นไปได้ยาก (วิลาศลักษณ์ ชวัลลสี. 2530 : 2) ดังนั้นผู้วิจัยจึงเจาะจงศึกษาปัจจัยที่น่าสนใจซึ่งยังมีการศึกษาไม่มากนัก และเป็นปัจจัยที่ตามทฤษฎีและผลวิจัยต่าง ๆ ระบุว่ามีความเกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

สำหรับปัจจัยภายในตัวบุคคลที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา คือพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียน เพราะถ้าผู้เรียนมีพฤติกรรมเรียนที่ดี ย่อมมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่องที่สนับสนุนในเรื่องนี้ โดยพบว่าพฤติกรรมการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (สุวิมล เต่นสุนทร. 2525 ; นุชนาฏ วยยศศรี. 2547 ; พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. 2547 และพรศรีบรรณกุลโรจน์. 2547) ในทางตรงข้ามพฤติกรรมเรียนที่ไม่ดีย่อมทำให้เกิดความล้มเหลวในการเรียน ดังงานวิจัยของเพอร์รี่และคณะ (Perry. ; et al. 2001 : 777) ศึกษาเรื่องการเอาใจใส่ในการเรียน และการเอาใจใส่ในการลงมือปฏิบัติที่มีต่อความสำเร็จในการเรียนระดับมหาวิทยาลัยของนักศึกษา : กรณีศึกษาระยะยาว พบว่า นักเรียนมัธยมปลายที่มีความสามารถจำนวนมาก ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรในการเรียนระดับมหาวิทยาลัย เนื่องจากพวกเขาไม่สามารถตรวจสอบและปรับปรุงข้อบกพร่องทางการเรียนของตน ตลอดจนขาดการเอาใจใส่ในการเรียน ด้วยเหตุนี้พฤติกรรมเรียนจึงเป็นปัจจัยภายในที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในส่วนของปัจจัยภายนอกที่น่าจะเข้ามามีผลที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยการสนับสนุนทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน หรือจากมหาวิทยาลัย เพราะเป็นสิ่งที่ช่วยให้บุคคลสามารถจัดการกับความเครียดและปัญหาต่างๆ ได้ดี ทำให้มีปัญหาด้านการเรียนและปัญหาจิตใจแต่เพียงเล็กน้อย (Dacey ; & Kenny. 1997 : 365) การสนับสนุนของครอบครัวนอกจากจะทำให้เด็กประพฤติดีแล้ว ยังส่งผลต่อความสำเร็จทางการเรียนด้วย ดังที่ครอนบาค (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ; และคมเพชร ฉัตรสุกกุล. 2543 : 23 ; อ้างอิงจาก Cronbach. 1970 : 112 - 115) กล่าวว่าคุณลักษณะ ทางจิตวิทยาในครอบครัว ซึ่งประกอบด้วย บรรยากาศทางปัญญาและบรรยากาศทางอารมณ์ สำหรับบรรยากาศทางอารมณ์นั้น เป็นคุณลักษณะหนึ่งของสภาพแวดล้อมภายในครอบครัวที่บิดามารดาสร้างขึ้น เด็กที่ประสบความสำเร็จในชีวิตส่วนมากจะมาจากครอบครัวที่บิดามารดามีเจตคติที่ดี

ต่อบุตรธิดา และมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ถ้าเด็กมีบิดามารดาที่เข้าใจตน ให้ความรัก ความอบอุ่น และช่วยเหลือในเวลาที่ต้องการ เด็กย่อมมีสุขภาพจิตดี และจะช่วยทำให้เด็กเรียนได้เต็มที่ ตลอดทั้ง ประสบความสำเร็จในการเรียน ในส่วนของการสนับสนุนจากเพื่อน จะมีส่วนช่วยทั้งในด้านจิตใจ และการเป็นที่ปรึกษาหรือให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ด้านการเรียน ดังที่ โควีและวอลเลซ (Cowie ; & Wallace. 2000 : 9) กล่าวว่า การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนมีหลายรูปแบบ แต่อาจแบ่งเป็น 2 รูปแบบใหญ่ ๆ ได้แก่ การให้การสนับสนุนด้านอารมณ์ หมายรวมถึงการเป็นเพื่อน ช่วยในการตัดสินใจ ประนีประนอม หรือ แก้ปัญหา และให้คำปรึกษา อีกรูปแบบหนึ่งคือการสนับสนุนทางการศึกษาและการให้ข้อมูล ซึ่งรวมถึงการ จัดกลุ่มตัวการเป็นที่ปรึกษา และเป็นผู้ให้ความรู้กับเพื่อนด้วย จึงนับว่าการสนับสนุนจากเพื่อนมีความ สำคัญมิใช่น้อย และสำหรับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยก็มีความสำคัญเช่นเดียวกัน เพราะมหาวิทยาลัย มีบทบาทในเรื่องการสนับสนุนทางข้อมูลข่าวสาร (Information support) ที่เกี่ยวข้องกับการเรียน นอกจากนี้ คุณภาพของโรงเรียน ความชำนาญ และรูปแบบในการสอน ของครู ความพร้อมของตำราประกอบการเรียน และอุปกรณ์การศึกษาอื่น ๆ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อคุณภาพของกระบวนการการให้ข้อมูลทางการศึกษา อันจะส่งผลถึงความสามารถในการเรียนของผู้เรียน (Pollitt. 1984 : 8)

จากที่กล่าวมาทั้งหมด ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาเรื่องปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่ส่งผลต่อสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มี ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รวมถึงการศึกษาอำนาจการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตัวแปร พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ทั้งนี้มีการศึกษาประเด็นอื่น ๆ ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ครบถ้วนต่อนิสิต ต่อคณะวิชาหรือมหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เนื่องจาก ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นอาจารย์ประจำอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์แห่งนี้ มุ่งหวังว่าผลวิจัยที่ได้จะเป็น ประโยชน์ต่อตัวนิสิต อาจารย์ที่ปรึกษา และผู้ที่เกี่ยวข้องกับนิสิตทุกคน ทั้งนี้ในการศึกษาจะเจาะจงศึกษา กับนิสิตชั้นปีที่ 2 เท่านั้น เนื่องจากนิสิตในชั้นนี้ได้ผ่านการเรียนรายวิชาที่เป็นวิชาบังคับในชั้นปีที่ 1 มาแล้ว และยังมีเวลาอยู่ในมหาวิทยาลัยอีกหลายปีสำหรับการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการเรียนเพื่อเพิ่มพูนผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนได้ จึงมีความเหมาะสมที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน และระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาแตกต่างกัน

3. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้และการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4. เพื่อทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนรู้ และการสนับสนุนทางสังคมเป็นตัวทำนาย

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ผลการเรียนรู้ในรูปคะแนนเฉลี่ยของรายวิชาศึกษาทั่วไป 5 รายวิชา คือ วิชา ทย 101 : ทักษะทางภาษา 1 (2 หน่วยกิต) วิชา ทย 102 : ทักษะทางภาษา 2 (2 หน่วยกิต) วิชา ออก 101 : ภาษาอังกฤษ 1 (3 หน่วยกิต) วิชา ออก 102 : ภาษาอังกฤษ 2 (3 หน่วยกิต) และวิชา บส 101 : ทักษะการรู้สารสนเทศ (2 หน่วยกิต) ผลการเรียนรู้ในรายวิชาดังกล่าว ได้จากการรายงานของนิสิต ในการแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยซึ่งเทียบเคียงกับระดับขั้นที่ใช้ในการประเมินผลการศึกษา ตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ว่าด้วยการศึกษาระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป	อยู่ในระดับดีมาก
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.00 แต่ไม่ถึง 3.50	อยู่ในระดับดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 แต่ไม่ถึง 3.00	อยู่ในระดับค่อนข้างดี
คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.00 แต่ไม่ถึง 2.50	อยู่ในระดับพอใช้
คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 2.00 ลงมา	อยู่ในระดับไม่ดี

2. พฤติกรรมการเรียน หมายถึง พฤติกรรมในการศึกษาเล่าเรียนของผู้เรียนประกอบด้วยพฤติกรรมภายใน 3 ด้าน และพฤติกรรมภายนอก 7 ด้าน ในส่วนของพฤติกรรมภายในนั้นเป็นพฤติกรรมที่สังเกตไม่ได้ แต่มีพลังผลักดันให้บุคคลใส่ใจในการเรียนหรือเบนความสนใจออกจากการเรียน ได้แก่ (1) ทศนคติทางการเรียน (2) แรงจูงใจในการเรียน (3) ความวิตกกังวลในการเรียน ส่วนพฤติกรรมภายนอกนั้น เป็นพฤติกรรมที่สังเกตได้ ซึ่งเป็นวิธีปฏิบัติตนทางการศึกษาเล่าเรียน ได้แก่ (1) การบริหารเวลาในการเรียน (2) การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน (3) กระบวนการประมวลความรู้ (4) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน (5) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ (6) การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน และ (7) ยุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบรวม พฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน พฤติกรรมการเรียนวัดได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการเรียน ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า แสดงถึงเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า พฤติกรรมการเรียนแต่ละด้านและรวมทุกด้าน แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยที่กำหนดขึ้นดังนี้

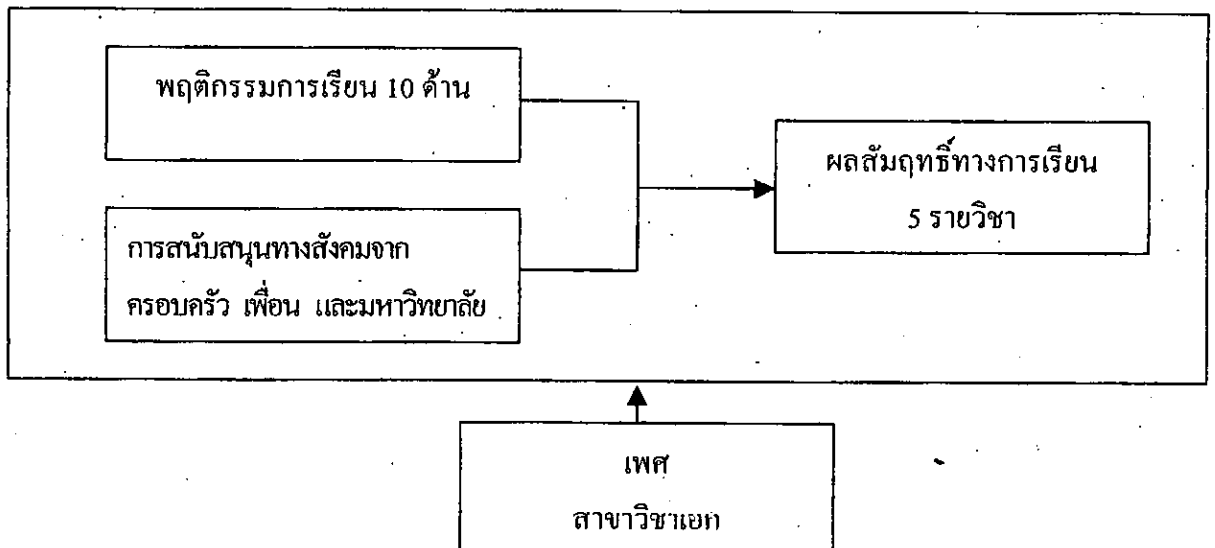
คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	อยู่ในระดับเหมาะสมมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	อยู่ในระดับเหมาะสมปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	อยู่ในระดับเหมาะสมน้อย

3. การสนับสนุนทางสังคม หมายถึง การรับรู้ของนิสิตที่มีต่อการปฏิบัติของครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย ในด้านต่างๆ 5 ด้าน คือ การสนับสนุนด้านอารมณ์ การสนับสนุนด้านคุณค่า การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร การสนับสนุนด้านความช่วยเหลือและบริการ และการสนับสนุนด้านเครือข่ายสังคม การปฏิบัติทั้ง 5 ประการดังกล่าวนี้ ทำให้บุคคลเกิดความสบายใจ อบอุ่นมั่นคง ซึ่งเป็นกำลังใจให้สามารถศึกษาเล่าเรียนและดำเนินชีวิตได้อย่างปกติสุข การสนับสนุนทางสังคมวัดได้จากแบบสอบถาม การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งแบ่งออกเป็น การสนับสนุนจากครอบครัว การสนับสนุนจากเพื่อน และการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัย ผู้ที่ได้คะแนนมากกว่า แสดงว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากแหล่งนั้น ๆ มากกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า การสนับสนุนทางสังคม จากแต่ละแหล่งและรวมทุกแหล่ง แบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยใช้เกณฑ์คะแนนเฉลี่ยที่กำหนดดังนี้ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00	อยู่ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66	อยู่ในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33	อยู่ในระดับน้อย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดของนักจิตวิทยาที่มีชื่อเสียง คือ เคิร์ท เลวิน (Kurt Lewin) ที่ว่าพฤติกรรมของบุคคล ขึ้นอยู่กับปัจจัยภายในตัวบุคคล กับปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม ที่ต่างก็มีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน (Rice, 1999 : 35) นำมาสู่การวิจัยเพื่อศึกษาผลร่วมกันระหว่างพฤติกรรมการเรียนรู้ (ปัจจัยภายในตัวบุคคล) กับการสนับสนุนทางสังคม (ปัจจัยทางสิ่งแวดล้อม) ที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ผลของพฤติกรรมการเรียนรู้) โดยจะพิจารณาความเกี่ยวข้องระหว่างปัจจัยชีวสังคม (เพศ และสาขาวิชาเอก) กับปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวด้วย สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัยเป็นแผนภาพ ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. นิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่า มีพฤติกรรมเหมาะสมมากกว่า และได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากกว่า เมื่อเทียบกับนิสิตชาย
 2. นิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม แตกต่างกัน
 3. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 4. พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมร่วมกันทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้
- ในการทดสอบสมมติฐาน จะใช้ทั้งคะแนนรวมและคะแนนรายด้านในทุกตัวแปร ยกเว้นสมมติฐานข้อ 3 ที่ตัวแปรพฤติกรรมการเรียนจะใช้เฉพาะคะแนนรวมเท่านั้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากร ประชากรคือนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งประกอบด้วย 10 สาขาวิชาเอก คือ สาขาวิชาเอกจิตวิทยา สาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็ก สาขาวิชาเอกปรัชญาและศาสนา สาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกภาษาจีน สาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส และสาขาวิชาเอกภาษาเพื่ออาชีพ ที่ผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป 5 วิชา ในชั้นปีที่ 1 คือ วิชา ทย 101 : ทักษะทางภาษา 1 วิชา ทย 102 : ทักษะทางภาษา 2 วิชา อก 101 : ภาษาอังกฤษ 1 วิชาเอก 102 : ภาษาอังกฤษ 2 และวิชา บส 101 : ทักษะการรู้สารสนเทศ

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างคือนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่กำลังเรียนชั้นปีที่ 2 ในปีการศึกษา 2548 ซึ่งผ่านการเรียนวิชาศึกษาทั่วไป 5 วิชา ในชั้นปีที่ 1 จำนวน 294 คน เป็นนิสิตชาย 59 คน เป็นนิสิตหญิง 235 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 กรณีเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคมระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน และระหว่างนิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกัน

ตัวแปรอิสระ (1) เพศ แบ่งเป็น เพศชาย กับ เพศหญิง

(2) สาขาวิชาเอก แบ่งเป็น สาขาวิชาเอกจิตวิทยา สาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ สาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็ก สาขาวิชาเอกปรัชญาและศาสนา สาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกภาษาจีน สาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาเอกภาษาฝรั่งเศส และสาขาวิชาเอกภาษาเพื่ออาชีพ

ตัวแปรตาม (1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 รายวิชา

(2) พฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน

(3) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย

3.2 กรณีศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเรียน กับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตัวแปรอิสระ (1) พฤติกรรมการเรียน แบ่งเป็นพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมาก กับพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย

(2) การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน มหาวิทยาลัย โดยแบ่งแต่ละการสนับสนุนทางสังคมออกเป็น การสนับสนุนทางสังคมมาก กับ การสนับสนุนทางสังคมน้อย

ตัวแปรตาม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 รายวิชา

3.3 กรณีหาอำนาจการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม

ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรทำนาย ได้แก่ พฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน และการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย

ตัวแปรตามหรือตัวแปรเกณฑ์ ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 รายวิชา

ในการศึกษาตัวแปรตาม จะใช้ทั้งคะแนนรายวิชาหรือรายด้าน และคะแนนรวมทุกวิชาหรือรวมทุกด้าน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นอกเหนือจากแบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวแล้ว ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

4.1 แบบสอบถามพฤติกรรมการเรียน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับกลยุทธ์ในการเรียน 10 ด้าน คือ (1) ทักษะคิดทางการเรียน (2) แรงจูงใจในการเรียน (3) ความวิตกกังวลในการเรียน (4) การบริหารเวลาในการเรียน (5) การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน (6) กระบวนการประมวลความรู้ (7) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน (8) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ (9) การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวก่อนเข้าเรียน และ (10) กลยุทธ์ในการสอบ และการเตรียมตัวสอบ เป็นแบบสอบถามที่พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ปรับปรุงจากแบบประเมินพฤติกรรมการเรียน LASSI (Learning and Study Strategies Inventory) ของ ดร.แคลร์ อี เวินสไตน์ (Claire E. Weinstein) ดร.เดวิด อาร์ พาลเมอร์ (David R. Palmer) และ ดร. แอน ซี สคอลลท์ (Ann C. Schulte) และนำไปหาความเชื่อมั่นกับนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากจริงที่สุด ถึงไม่จริงเลย ซึ่งผู้วิจัยนำมาหาค่าความเชื่อมั่นใหม่ ได้ค่าความเชื่อมั่นพฤติกรรมการเรียน 10 ด้าน เทียบกับของพรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช ดังนี้

	ค่าความเชื่อมั่นจากการศึกษา ของพรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช	ค่าความเชื่อมั่น ในการวิจัยนี้
1) ทักษะคิดทางการเรียน	.82	.57
2) แรงจูงใจในการเรียน	.85	.59
3) ความวิตกกังวลในการเรียน	.88	.59
4) การบริหารเวลาในการเรียน	.78	.78
5) การมีสมาธิและการเอาใจใส่ในการเรียน	.87	.77
6) กระบวนการประมวลความรู้	.90	.75
7) การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน	.71	.60
8) การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้	.91	.53
9) การทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัว ในการเรียน	.76	.72
10) บุทธวิธีในการสอบและการเตรียมตัวสอบ	.87	.73

4.2 แบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคม ประกอบด้วย การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และมหาวิทยาลัย ในด้านอารมณ์ ด้านคุณค่า ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านความช่วยเหลือและบริการ และด้านเครือข่ายสังคม ซึ่งผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้นเอง โดยสร้างตามคำนิยามของเบอร์นาร์ดและครูปัต (Bernard ; & Krupat. 1994) ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด จนถึงน้อยที่สุด เมื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว จากเพื่อน และจากมหาวิทยาลัยเท่ากับ .93 , .93 และ .86 ตามลำดับ

5. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการทางสถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ดังนี้ (1) คำนวณค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของตัวแปรที่ศึกษา (2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียน และการสนับสนุนทางสังคม ระหว่างนิสิตที่มีเพศต่างกัน และระหว่างนิสิตที่เรียนวิชาเอกต่างกัน โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test) และสถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way ANOVA) ตามลำดับ (3) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two – way ANOVA) และ (4) ศึกษาอำนาจการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล การเสนอผลวิจัยและการอภิปรายผล จะได้กระทำตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

1. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ตามตัวแปรเพศและสาขาวิชาเอก

1.1 เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรเพศ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : ผลการวิจัยไม่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์การเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาดีกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแต่สอดคล้องกับงานวิจัยของขจร พริ้งจรัส (2519) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า ความรู้เรื่องโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนทั้งชายและหญิงไม่ได้ แตกต่างกันเลย อย่างไรก็ตามงานวิจัยบางเล่มที่ไม่สนับสนุนผลการวิจัยนี้ เช่น งานวิจัยของไกรทอง อนันตมงคล (2525) ศึกษาผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนหญิงมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษสูงกว่านักเรียนชาย แต่ในงานวิจัยนี้ที่พบว่านิสิตหญิงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพอ ๆ กับนิสิตชาย อาจเป็นเพราะพื้นฐานความรู้เดิมในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายของนิสิตชายและนิสิตหญิงใกล้เคียงกัน จึงทำให้สามารถผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยได้ นอกจากนี้รายวิชาศึกษาทั่วไป ที่นิสิตเรียนในชั้นปีที่ 1 เน้นในเรื่องภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื้อหาอยู่ในระดับพื้นฐาน และเป็นสิ่งที่นิสิตมีความรู้มาก่อนบ้างแล้วในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ส่วนวิชาศึกษาทั่วไปอีกวิชาหนึ่งคือทักษะการรู้สารสนเทศ เป็นวิชาเกี่ยวกับกลยุทธ์การสืบค้นสารสนเทศ และการใช้ห้องสมุดที่เน้นการปฏิบัติ นิสิตน่าจะทำได้ดีพอ ๆ กัน สิ่งที่กล่าวมานี้ทั้งหมดอาจทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างนิสิตชายและนิสิตหญิงไม่ต่างกัน ยิ่งไปกว่านั้น การเรียนการสอนในระดับมหาวิทยาลัยมักเน้นการศึกษาเพิ่มเติมนอกห้องเรียน มีการทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งแน่นอนว่านิสิตชายต้องทำงานร่วมกับนิสิตหญิง เพราะในคณะมนุษยศาสตร์มีจำนวนนิสิตชายน้อยกว่านิสิตหญิงมาก (ดังจะเห็นได้จากงานวิจัยนี้ที่กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนนิสิตหญิงเป็น 5 เท่าของนิสิตชาย) การเรียนเป็นกลุ่มเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการปรึกษาหารือกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งอาจจะช่วยให้นิสิตชายและหญิงมีความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่เรียนทัดเทียมกันได้

พฤติกรรมการเรียน : พบว่านิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียน เหมาะสมมากกว่านิสิตชาย ทั้งพฤติกรรมการเรียนโดยรวม และพฤติกรรมการเรียนด้านทัศนคติทางการเรียน แรงจูงใจในการเรียน การบริหารเวลาในการเรียน การมีสมาธิและเอาใจใส่ในการเรียน การเลือกประเด็นและสาระข้อมูลที่สำคัญในการเรียน การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ และการทดสอบตนเอง การทบทวนและการเตรียมตัวในการเรียน ผลดังกล่าวนี้มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานเป็นส่วนใหญ่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ (2541) ซึ่งศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่านักเรียนหญิงสนใจในเรื่องการเรียน ได้แก่ การตั้งใจเรียน

ขยันทำแบบฝึกหัดและการบ้านที่ครูมอบหมาย ทบทวนบทเรียน และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เสมอ ส่วนนักเรียนชายมีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี โดยนำอุปกรณ์การเรียนมาไม่ครบ เข้าชั้นเรียนไม่ตรงเวลา ไม่ตั้งใจ ฟังครูสอนไม่จดคำอธิบายครู ไม่ทบทวนบทเรียน ไม่ส่งการบ้านและงานที่ได้รับมอบหมายตามกำหนดเวลา หลีกเลียงงานที่ได้รับมอบหมาย และไม่แก้ไขปรับปรุงงานที่บกพร่องให้ดีขึ้น จากงานวิจัยนี้สรุปได้ว่าเพศหญิงมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมกว่าเพศชาย และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของซัลลินี จุงพิวัฒน์ (2547) ซึ่งศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียน พบว่าเพศหญิงมีความขยันหมั่นเพียรมาก ในขณะที่เพศชายมีความขยันหมั่นเพียรน้อย การทำงานวิจัยพบว่านิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนโดยรวม และรายด้านหลายด้านเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงมีวุฒิภาวะเร็วกว่านิสิตชาย มีความเป็นผู้ใหญ่ เชื่อฟังผู้อาวุโส มีวินัยในตนเอง และมีความรับผิดชอบมากกว่านิสิตชาย ซึ่งมีงานวิจัยหลายเรื่องสนับสนุนความเชื่อนี้ เช่น งานวิจัยของขวัญฤดี จำชอนสัตย์ (2542) ศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของ นักเรียนมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนชาย เช่นเดียวกับงานวิจัยของกนกวรรณ การุญ (2547) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับความรับผิดชอบด้านการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่านักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบมากกว่านักเรียนชาย รวมถึงงานวิจัยของสินีนาน สุทธจินดา (2543) ซึ่งศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพัฒนศึกษา ในโรงเรียนอาชีวศึกษา พบว่านักเรียนหญิงมีวินัยในตนเองสูงกว่านักเรียนชายในทุกด้าน ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้จึงทำให้นิสิตหญิงมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมากกว่านิสิตชาย

การสนับสนุนทางสังคม : พบว่านิสิตหญิงได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวม และรายด้าน คือการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว และการสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน มากกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของรวีพรรณ เลขะวิวัฒน์ (2544) ศึกษาการสนับสนุนทางสังคมของผู้ใหญ่ที่ว่างงานและที่มีงานทำ พบว่าคะแนนเฉลี่ยการสนับสนุนทางสังคมของเพศหญิงมากกว่าเพศชายทั้งในกลุ่มคนที่ว่างงานและที่มีงานทำ ผลการวิจัยเช่นนี้ อาจเป็นเพราะนิสิตหญิงยังคงใกล้ชิด ผูกพัน และทำสิ่งต่างๆกับพ่อแม่อยู่เสมอ ในขณะที่นิสิตชายมักเป็นอิสระในตนเองและเป็นตัวของตัวเองมากกว่า ซึ่งสิ่งนี้เป็นเช่นเดียวกันกับในกลุ่มเพื่อน เป็นผลให้นิสิตหญิงรับรู้ถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและจากเพื่อนมากกว่านิสิตชาย อย่างไรก็ตามพบผลการวิจัยว่านิสิตหญิงได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยไม่มากกว่านิสิตชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างอาจารย์กับนิสิตมักจำกัดอยู่ในห้องเรียนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งนิสิตทั้งหญิงและชายจะได้รับการปฏิบัติจากอาจารย์ที่สอนอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งได้รับการปฏิบัติจากอาจารย์ที่ปรึกษาเหมือน ๆ กันด้วย นอกจากนี้บริการอื่น ๆ ของมหาวิทยาลัยก็จัดเตรียมไว้ให้สำหรับนิสิตอย่างเท่าเทียมกันเช่นกัน จากที่กล่าวมานี้จึงทำให้นิสิตหญิงและนิสิตชายรับรู้ถึงการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

1.2 เมื่อเปรียบเทียบตามตัวแปรสาขาวิชาเอก

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน : ผลการวิจัยพบว่านิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสมมติฐานและสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญเลิศ จันทร์ไสย์ และเมตตา คุ้ม (2544) ซึ่งศึกษาสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่รับเข้าศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือก รุ่นปีการศึกษา 2542 - 2543 พบว่านักศึกษาที่กำลังศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีผลการเรียนต่างกัน การที่พบผลเช่นนี้อาจเป็นเพราะเหตุผล 2 ประการ ประการแรก นิสิตแต่ละสาขาวิชาเอกอาจมีพื้นฐานความรู้เดิมแตกต่างกัน เพราะเคยเรียนในแผนการเรียน ในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่แตกต่างกัน เช่น สาขาวิชาเอกจิตวิทยา รับผิดชอบที่มาจากแผนการเรียน วิทย์ - คณิต หรือ ศิลป์ - คณิต ในขณะที่สาขาอื่น ๆ อีกจำนวนมากรับผิดชอบที่มาจากแผนการเรียน ศิลป์ - ภาษา (ซึ่งยังแยกออกไปอีกมากมาย เช่น ศิลป์ - อังกฤษ ศิลป์ - ฝรั่งเศส ศิลป์ - ญี่ปุ่น เป็นต้น) พื้นความรู้เดิมที่แตกต่างกันนี้อาจมีผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันได้ ดังมีผลงานวิจัยที่สนับสนุนคืองานวิจัยของสุภวรรณ พันธุ์ภักดี (2542) ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่าผลการเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ทางบวกและสามารถพยากรณ์ผลการเรียนรวมด้านความสามารถเชิงปฏิบัติการได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ประการที่สอง นิสิตแต่ละสาขาอาจมีรูปแบบการเรียนที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะสาขา ดังเช่นงานวิจัยของ เกทซ์ (ราชพร บำรุงศรี, 2535 : 21 ; อ้างอิงจาก Katz, 1988) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาเอกต่างกัน พบว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกคณิตศาสตร์ ชีววิทยา วิศวกรรม มีแบบการเรียนแบบเอกนัย นิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกสังคม การศึกษา ประวัติศาสตร์ และเทคนิคการแพทย์ มีแบบการเรียนแบบปฏิบัติ ส่วนนิสิตนักศึกษาที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยามีแบบการเรียนแบบเอกนัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ราชพร บำรุงศรี (2535) ที่ทำการวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา ตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ พบว่านิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะรูปแบบการเรียน (learning styles) หมายถึงความแตกต่างและความหลากหลายในกระบวนการจัดการข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีวิธีการ ที่ตนเองชอบหรือถนัดในการเรียนมากกว่าวิธีอื่น ๆ (ญาณิสสา นูระชะชัยทวี, 2549 : 84) เช่น รูปแบบการเรียน แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบแข่งขัน แบบมีส่วนร่วม เป็นต้น (ญาณิสสา นูระชะชัยทวี, 2549 : 84 ; อ้างอิงจาก Grasha ; Reichman, 1974) จึงมีความเป็นไปได้ว่า รูปแบบการเรียนที่ต่างกันอาจจะส่งผลต่อวิธีการเรียนรู้รายวิชาที่เรียน และเชื่อมโยงไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันได้

จากการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมและรายวิชาต่างๆ ระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน พบว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่า นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาเพื่ออาชีพ สาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกปรัชญาและศาสนา และสาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ใน 5 รายวิชา ส่วนนิสิตสาขาวิชาเอกจิตวิทยา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาเพื่ออาชีพ สาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกปรัชญาและศาสนา และสาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ใน 4 รายวิชา นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาไทย สาขาวิชาเอกปรัชญาและศาสนา และสาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ ใน 3 รายวิชา แต่เมื่อรวมทุกรายวิชา พบว่า นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีน สาขาวิชาเอกจิตวิทยา และสาขาเอกวิชาภาษาอังกฤษ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาไทย เท่านั้น

จากผลการเปรียบเทียบคะแนนรายคู่ดังกล่าว แสดงให้เห็นว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีน มีผลการเรียนโดดเด่นที่สุด ทั้งนี้มีความเป็นไปได้ว่านิสิตที่เลือกเรียนภาษาจีนเป็นวิชาเอก อาจมีความถนัดในการเรียนภาษามากเป็นพิเศษ เพราะภาษาจีนเป็นภาษาที่ยากมาก อาจทำให้การเรียนรู้อื่นๆ คือ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ซึ่งนิสิตมีพื้นฐานความรู้เดิมคืออยู่แล้ว เป็นไปโดยง่ายขึ้น นอกจากนี้มีความเป็นไปได้ว่าการเรียนภาษาจีนต้องอาศัยความตั้งใจและความมุ่งมั่นมากเป็นพิเศษ ทำให้นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีนเป็นผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ทั้งในการเรียนภาษาจีนและวิชาอื่น ๆ ส่งผลให้นิสิตสาขาวิชาเอกภาษาจีน มีผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาศึกษาทั่วไป ที่เน้นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ดีกว่านิสิตสาขาวิชาเอกอื่น ๆ

พฤติกรรมการณ์เรียน : พบว่าไม่มีความแตกต่างในพฤติกรรมการณ์เรียน โดยรวมและรายด้านระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ยกเว้นพฤติกรรมการณ์เรียนด้านการใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ ที่พบว่านิสิตสาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็กมีพฤติกรรมการณ์เรียนด้านนี้มากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น และภาษาเพื่ออาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิจัยนี้ได้ผลต่างไปจากของพรศรี บรรณกุลโรจน์ (2547) ซึ่งศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการณ์เรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 พบว่านักเรียนที่มีสาขาวิชาต่างกัน มีพฤติกรรมการณ์เรียนต่างกัน ใน 2 ด้านคือด้านทัศนคติทางการเรียนและความวิตกกังวลในการเรียน แต่ผลการวิจัยสอดคล้องกับของพรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ในบางส่วนคือพรพจน์ พบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ต่างคณะกันมีพฤติกรรมการณ์เรียนด้านการใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ต่างกัน แต่อย่างไรก็ตาม พรพจน์ ยังพบความแตกต่างในพฤติกรรมการณ์เรียนด้านอื่นๆ อีกด้วย คือด้านทัศนคติทางการเรียน การบริหารเวลาในการเรียน ความวิตกกังวลในการเรียน การมีสมาธิและการเอาใจใส่ในการเรียน รวมทั้งการทดสอบตนเอง การทบทวน และการเตรียมตัวในการเรียน

การที่ผลการวิจัยโดยรวมไม่พบความแตกต่างในพฤติกรรมการเรียนระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน อาจเกิดจากเหตุผลหลายประการ คือ 1) การที่นิสิตแต่ละสาขาวิชาเอกจะผ่านการคัดเลือกเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยได้ มักจะต้องมีพฤติกรรมเรียนที่ดีในหลายๆ ด้านพอๆ กัน ซึ่งพฤติกรรมที่ดีเหล่านี้ น่าจะคงทนถาวร มาจนถึงการเรียนระดับมหาวิทยาลัยด้วย 2) นิสิตเข้าสู่วัยผู้ใหญ่แล้ว (ถ้าใช้เกณฑ์อายุ 18 ปี) นิสิตในวัยนี้ของแต่ละสาขาวิชาเอกสามารถควบคุมตัวเองในเรื่องการมีพฤติกรรมเรียนที่เหมาะสมได้ 3) นิสิตในแต่ละสาขาของคณะมนุษยศาสตร์มีจำนวนนิสิตหญิงเป็นส่วนใหญ่ มีนิสิตชายเป็นส่วนน้อย ซึ่งนิสิตหญิงมักเอาใจใส่กับการเรียน และให้ความสำคัญกับการเรียนอย่างสม่ำเสมอ 4) อาจารย์แต่ละสาขาวิชาเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำงานให้กับนิสิตเหมือน ๆ กัน เหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้น่าจะทำให้นิสิตที่เรียนสาขาต่างกันมีพฤติกรรมเรียนไม่ต่างกัน ยกเว้นนิสิตสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็กที่มีพฤติกรรมเรียนด้านการใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้มากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น และภาษาเพื่ออาชีพ อาจเป็นเพราะนิสิตที่เรียนวรรณกรรมสำหรับเด็กมักมีความสามารถด้านศิลปะ มีความคิดริเริ่มและจินตนาการสูง อาจมีเทคนิคต่าง ๆ เพื่อช่วยในการเรียนได้หลายหลากกว่านิสิตในสาขาวิชาเอกทางภาษา

การสนับสนุนทางสังคม : ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างในด้านการสนับสนุนทางสังคม โดยรวมและรายด้านระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน ยกเว้นการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัย ที่พบว่าสาขาวรรณกรรมสำหรับเด็ก รายงานว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น และภาษาไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การที่ผลวิจัยโดยรวมไม่พบความแตกต่างในการได้รับการสนับสนุนทางสังคมระหว่างนิสิตที่เรียนในสาขาวิชาเอกต่างกัน อาจเป็นไปได้นานิสิตในคณะมนุษยศาสตร์อาจมาจากครอบครัวที่ไม่ต่างกันมาก จึงได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากครอบครัวพอ ๆ กัน ในขณะที่นิสิตในวัยนี้ส่วนใหญ่สนิทสนมกับกลุ่มเพื่อน เรียนหนังสือด้วยกัน ทำสิ่งต่างๆ ร่วมกัน และช่วยเหลือเกื้อกูลกันเสมอ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างนิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน ในส่วนของมหาวิทยาลัยก็เช่นเดียวกันที่บริการสิ่งต่างๆ ให้กับนิสิตอย่างเท่าเทียมกัน รวมทั้งได้รับการปฏิบัติจากอาจารย์อย่างเท่าเทียมกันด้วย ด้วยเหตุผลทั้งหมดนี้จึงทำให้นิสิตที่เรียนสาขาวิชาเอกต่างกัน ได้รับการสนับสนุนทางสังคมโดยรวมและรายด้านไม่ต่างกัน ยกเว้นนิสิตวรรณกรรมสำหรับเด็กที่รายงานว่าได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมากกว่าสาขาวิชาเอกภาษาญี่ปุ่น และภาษาไทย อาจเป็นเพราะนิสิตสาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็กเน้นเรื่องการเรียนเกี่ยวกับการทำหนังสือเด็ก ซึ่งหอสมุดกลางได้จัดห้องหนังสือสำหรับเด็กไว้เป็นพิเศษ 1 ห้อง มีหนังสือเด็กทุกชนิดจำนวนมาก ผู้เรียนสามารถเข้าไปใช้บริการได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ในการทำหนังสือเกี่ยวกับเด็กนิสิตต้องลงมือปฏิบัติจริง และได้รับคำแนะนำจากผู้สอนอย่างใกล้ชิด สิ่งนี้ที่กล่าวมานี้ อาจทำให้นิสิตสาขาวิชาเอกวรรณกรรมสำหรับเด็กรับรู้ว่าการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมากกว่านิสิตที่เรียนในสาขาวิชาภาษา

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเรียนกับการสนับสนุนทางสังคมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเรียนกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมรวมที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่พบผลหลัก (Main effect) ว่านิสิตที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมทุกวิชา และรายวิชาคือทักษะทางภาษา 2 และทักษะการรู้สารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านิสิตที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย (ดังตาราง 1)

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชา จำแนกตามพฤติกรรมกรรมการเรียนรวมทุกด้านและการสนับสนุนทางสังคมรวมทุกแหล่ง

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	ค่า F		
	พฤติกรรมกรรมการเรียน	การสนับสนุนทางสังคมรวม	
	(ก)	(ข)	(ก x ข)
ทักษะทางภาษา 1	6.92	1.04	.64
ทักษะทางภาษา 2	127.06*	.02	.07
ภาษาอังกฤษ 1	73.50	24.23	.03
ภาษาอังกฤษ 2	2.24	.91	.59
ทักษะการรู้สารสนเทศ	626.19*	17.75	.03
รวม	144.09*	.07	.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การไม่พบปฏิสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเรียนกับการสนับสนุนทางสังคมต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวมและบางรายวิชา แสดงว่าพฤติกรรมกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคมไม่ส่งผลร่วมกันต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้นไม่ว่านิสิตจะได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากหรือน้อย แต่ถ้ามีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมมากแล้ว ย่อมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านิสิตที่มีพฤติกรรมกรรมการเรียนเหมาะสมน้อยเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่านิสิตในชั้นปีที่ 2 เริ่มเข้าสู่วัยผู้ใหญ่แล้ว (ถ้าใช้อายุ 18 ปี เป็นเกณฑ์เข้าสู่ผู้ใหญ่) คนในวัยนี้มีการรู้คิดที่ดี เป็นอิสระจากคนอื่น ๆ พึ่งตัวเองได้ ไม่ต้องอาศัยการสนับสนุนจากคนอื่นมากนัก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะดีหรือไม่จึงขึ้นอยู่กับพฤติกรรมกรรมการเรียนเป็นหลัก โดยไม่ต้องคำนึงถึงการสนับสนุนทางสังคมว่าจะมากหรือน้อย

นอกจากนี้ยังพบผลหลักในตัวแปรการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาทักษะการรู้สารสนเทศ โดยพบว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการรู้สารสนเทศต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 ($F = 1566.53^*$) โดยนิสิตที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะการรู้สารสนเทศดีกว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากวิทยาลัยน้อย แสดงว่าไม่ว่านิสิตจะมีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมากหรือน้อย แต่ถ้าได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยมากแล้ว ย่อมมีผลสัมฤทธิ์วิชาทักษะการรู้สารสนเทศดีกว่านิสิตที่ได้รับการสนับสนุนจากวิทยาลัยน้อยเสมอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าธรรมชาติ วิชาทักษะการรู้สารสนเทศต้องอาศัยอุปกรณ์การเรียนต่างๆ มาก เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์ หนังสือประเภทต่าง ๆ ในห้องสมุด วารสารทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ ตลอดจนโสตทัศนวัสดุต่าง ๆ รวมทั้งต้องมีการฝึกปฏิบัติจริงอย่างสม่ำเสมอในห้องสมุด โดยมีอาจารย์ให้คำแนะนำอย่างใกล้ชิด ดังนั้น นิสิตที่ไปปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์สารสนเทศมาก จะเกิดการรับรู้ว่ามีมหาวิทยาลัยให้การสนับสนุนมาก ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่านิสิตที่ไปปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์สารสนเทศน้อย ซึ่งจะเกิดการรับรู้ว่ามีวิทยาลัยไม่ให้การสนับสนุน

4. การทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยตัวแปรพฤติกรรมการเรียนและการสนับสนุนทางสังคม ผลการวิจัยพบว่า มีเฉพาะตัวแปรพฤติกรรมการเรียนเท่านั้นที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ โดยตัวแปรพฤติกรรมการเรียนที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้โดดเด่นมากที่สุด คือแรงจูงใจในการเรียน เนื่องจากเป็นตัวแปรเพียงตัวเดียวที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรวม และรายวิชาทักษะทางภาษา 1 นอกนั้นยังเป็นตัวแปรอันดับแรกที่เข้าทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาทักษะทางภาษา 2 และวิชาทักษะการรู้สารสนเทศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ดังตาราง 2)

ตาราง 2 แสดงค่าการทำนาย ลำดับความสำคัญของตัวทำนายจากตัวแปรพฤติกรรมการเรียน 10 ตัวแปร และตัวแปรการสนับสนุนทางสังคม 3 ตัวแปร และค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งรายวิชาและรวมทุกวิชา

ตัวแปรตาม	ตัวทำนายตาม ลำดับความสำคัญ	R ²	F	b	β	a	SE
ทักษะทางภาษา 1	X ₂	.05	13.64*	.24	.24	2.24	.51
ทักษะทางภาษา 2	X ₂ , X ₈ , X ₆	.11	11.27*	.28, .29, -.25	.23, .24, -.21	1.68	.53
ภาษาอังกฤษ 1	-	-	-	-	-	-	-
ภาษาอังกฤษ 2	X ₄	.04	10.74*	.18	.19	2.07	.59
ทักษะการรู้สารสนเทศ	X ₂ , X ₁₀	.10	15.11*	.26, .19	.21, .17	1.74	.56
รวมทุกวิชา	X ₂	.09	28.85*	.25	.30	2.00	.36

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

X₂ = แรงจูงใจในการเรียน X₄ = ความวิตกกังวลในการเรียน X₆ = กระบวนการประมวลความรู้
X₈ = การใช้เทคนิคเข้าช่วยในการแสวงหาความรู้ X₁₀ = กลยุทธ์ในการสอบและเตรียมตัวสอบ

การที่ผลวิจัยพบว่าปัจจัยแรงจูงใจในการเรียนเป็นตัวแปรที่โดดเด่นที่สุดในการทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แสดงให้เห็นว่าแรงจูงใจทางการเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ทั้งนี้เพราะแรงจูงใจเป็นสภาวะหรือสภาพอารมณ์ของบุคคลที่พร้อมจะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง และมุ่งไปสู่เป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง ทำให้บุคคลเกิดพลังที่จะแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ อันจะทำให้เกิดการที่จะกระทำหรือไม่กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใด และทำให้เกิดความพร้อมในการเรียนได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้แรงจูงใจยังทำให้บุคคลหรือผู้เรียนสามารถไปสู่จุดหมายปลายทางที่พวกเขาคาดหวังไว้ (สุชา จันท์ธอม และ สุรางค์ จันท์ธอม, 2518 : 71 – 72) แรงจูงใจจึงเป็นสิ่งที่มิอิทธิพลต่อการเรียนและการทำงานของบุคคลเป็นอย่างมาก หากผู้เรียนหรือผู้ทำงานได้รับแรงจูงใจในระดับสูง ย่อมทำให้พวกเขา ตั้งใจเรียนหรือตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่ย่อท้อ (ชัยนาค นาคบุปผา, 2529 : 54 – 56) แรงจูงใจทางการเรียนจึงมีความสำคัญในเบื้องต้นที่จะทำให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมการเรียนด้านต่างๆ มากหรือน้อยได้ ถ้าผู้เรียนขาดแรงจูงใจทางการเรียนแล้ว พฤติกรรมการเรียนด้านอื่นๆ ย่อมไม่มีหรือมีน้อย จนส่งผลกระทบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยหลายเรื่อง เช่น งานวิจัยของอัจฉรา สุขารมณ และ อรพินทร์ ชูชม (2530) ที่ศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถ กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งเป็นแรงจูงใจทางการเรียนเป็นตัวพยากรณ์ ที่สำคัญในนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ พบว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือแรงจูงใจทางการเรียนเป็นตัวแปรอันดับแรกที่เข้ามาทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน งานวิจัยอีกเรื่องหนึ่งของสุกัญญา สามปรู (2539) ศึกษาองค์ประกอบด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต พบว่าตัวแปรที่ทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นอันดับแรกคือ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือแรงจูงใจทางการเรียน เช่นเดียวกับงานวิจัยของ พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช (2547) ศึกษาปัจจัยด้านพฤติกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ พบว่าแรงจูงใจทางการเรียนสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาได้สูงที่สุด

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. จากการวิจัยพบว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมมาก มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีกว่าผู้ที่มีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมน้อย และพบว่ามีเฉพาะตัวแปรในกลุ่มพฤติกรรมการเรียนเท่านั้นที่ทำนาย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ ผลการวิจัยดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมการเรียนเป็นตัวแปรที่สำคัญยิ่งต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น พ่อแม่ และอาจารย์ ควรตระหนักในเรื่องนี้ให้มาก ด้วยการส่งเสริมให้เด็กมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี และหาทางแก้ไขเมื่อเด็กมีพฤติกรรมการเรียนไม่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีของเพศชาย ที่งานวิจัยพบว่ามีพฤติกรรมการเรียนเหมาะสมน้อยกว่าเพศหญิง พ่อแม่ควรให้การดูแลเอาใจใส่กลุ่มเด็กผู้ชายให้มากเป็นพิเศษในด้านพฤติกรรมการเรียน ให้คำแนะนำเมื่อลูกมีพฤติกรรมการเรียนไม่เหมาะสม และให้คำชมเชยเมื่อลูกมีพฤติกรรมการเรียนที่ดี นอกจากนี้แล้วพ่อแม่

จะต้องให้ความใกล้ชิดและให้เวลากับลูกชายให้มากขึ้น เป็นที่ปรึกษาทั้งปัญหาการเรียนและปัญหาส่วนตัว อาจารย์ที่ปรึกษาและอาจารย์ทั่วไปควรสนใจผู้เรียนเพศชายมากขึ้น และปฏิบัติต่อผู้เรียนเพศชายในแนวทางเดียวกับพ่อแม่ตาม ที่กล่าวมาแล้ว

2. จากผลการวิจัย พบว่านิสิตได้รับการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ซึ่งเมื่อเทียบกับการได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวและจากเพื่อนแล้ว นับว่าอยู่ในระดับต่ำ การสนับสนุนทางสังคมจากมหาวิทยาลัยประกอบด้วย การได้รับการสนับสนุนจากอาจารย์ในด้านกำลังใจ และการช่วยเหลือแนะนำ รวมถึงการได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารมหาวิทยาลัยในด้านบริการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียน และการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนควรที่จะให้ความใกล้ชิด เอาใจใส่ และให้เวลากับนิสิตมากขึ้น ในส่วนของอาจารย์ที่ปรึกษา ควรทำบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาอย่างเต็มที่ มิใช่เป็นแค่การเซ็นชื่อลงทะเบียนเรียนเท่านั้น ควรให้ความสนใจสภาพความเป็นไปของนิสิตทั้งในด้านการเรียน ด้านสังคม รวมทั้งปัญหาส่วนตัว และสำหรับผู้บริหารมหาวิทยาลัยทุกระดับ ควรให้ความสำคัญกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งทางด้านวิชาการ และด้านความเป็นอยู่ในมหาวิทยาลัย

3. จากการวิจัยพบว่าแรงจูงใจทางการเรียน เป็นพฤติกรรมกรเรียนที่มีความโดดเด่นที่สุดในการทำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็นเรื่องที่พ่อแม่และอาจารย์ต้องตระหนักถึงความสำคัญของแรงจูงใจทางการเรียน และหาวิธีสร้างแรงจูงใจทางการเรียนให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ทั้งนี้ควรเน้นการสร้างแรงจูงใจจากภายในเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนจากมหาวิทยาลัยของนิสิต นักศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารของมหาวิทยาลัยได้นำไปพิจารณาและใช้วางแผนนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการของนิสิตนักศึกษาได้อย่างเหมาะสม
2. ทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาวิธีพัฒนาพฤติกรรมกรเรียนในกลุ่มนิสิตชาย
3. ทำวิจัยเชิงทดลองเพื่อหาวิธีสร้างแรงจูงใจทางการเรียนสำหรับนิสิตนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย
4. เนื่องจากงานวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะกลุ่มตัวอย่างในคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการวิจัยต่อไปอาจจะขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังคณะอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยเดียวกัน หรือศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนิสิตหลาย ๆ มหาวิทยาลัย ซึ่งควรจะใช้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบทดสอบมาตรฐาน เพื่อให้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมาจากเกณฑ์เดียวกัน

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ การุญ. (2547). ความสัมพันธ์ระหว่างความเครียดกับความรับผิดชอบด้านการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสามเสนนอก กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ไกรทอง อนันตกุล. (2525). ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร
- ขจร พริ้งจำรัส. (2519). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์อังกฤษ กับความสามารถในการนำโครงสร้างนั้นมาใช้ในการเขียน. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ขวัญฤดี ชำช่อนัตย์. (2524). การศึกษาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักศึกษามหาวิทยาลัยมหิดล. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ซัชลินี จุ่งพิวัฒน์. (2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 โรงเรียนเวียงสระ อำเภอเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ชัยนาถ นาคบุปผา. (2529, สิงหาคม). พื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแรงจูงใจ. *ครุปริทัศน์* : 54 – 58.
- ญาณิสสา บุรณะชัยทวี. (2549). การศึกษารูปแบบการเรียนรู้ (learning style) ของนิสิตวิชาโทภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. *มนุษยศาสตร์ปริทรรศน์*. ปีที่ 28 : 81-97
ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549. สำนักพิมพ์พัฒนาศึกษา กรุงเทพมหานคร.
- ทิพย์วรรณ สุวรรณประเสริฐ. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดปราจีนบุรี. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต. (จิตวิทยา การแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นุชนาฏ วรยศศรี. (2544). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษา สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพระนครใต้ ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บุญเลิศ จันทร์ไสย์ และ เมตตา ภูนิง. (2544). สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักเรียนคณะวิทยาศาสตร์และ เทคโนโลยีมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่รับเข้าศึกษาด้วยวิธีการให้โควตาและการสอบคัดเลือก รุ่นปีการศึกษา 2542 – 2543. ปัตตานี : คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

- ผจงจิต อินทสุวรรณ และ คนอื่น ๆ. (2536). *ตัวแปรที่สามารถทำนายผลการเรียนของนิสิตหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (พฤติกรรมศาสตร์) สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์*. รายงาน การวิจัยฉบับที่ 52. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ และ กมเพชร ฉัตรสุกกุล. (2543). *รายงานการวิจัยเรื่องยุทธวิธีการเรียนและ การศึกษาของนักเรียนวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรพจน์ เพ็ชรทวีพรเดช. (2547). *ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พรศรี บรรณกุลโรจน์. (2547). *ปัจจัยด้านพฤติกรรมกรรมการเรียนที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของ นักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 โรงเรียนลาดปลาเค้าพิทยาคม*. สารนิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- รวีพรรณ เลขะวิวัฒน์. (2544). *การสนับสนุนทางสังคมและความรู้สึกมีคุณค่าในตนเองของผู้ใหญ่ตอนต้น : การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างคนว่างงานและคนมีงานทำในปี 2543*. ปริญญานิพนธ์การศึกษา มหาบัณฑิต (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชพร บำรุงศรี. (2535). *การวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชา ตามแนวทฤษฎี การเรียนรู้ประสบการณ์*. วิทยานิพนธ์ คุรุศาสตร์มหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ เขียวสกุล, ประสิทธิ์ พงษ์เรืองพันธุ์ , อนงค์ นนทสุตร. (2529). *การเปรียบเทียบทัศนคติและ ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ที่ผ่านการคัดเลือก ประเภทการสอบร่วมเข้ามหาวิทยาลัยและประเภทโควต้า*. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษาศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
- วิลาสลักษณ์ ชั่ววัลลี. (2530). *การพยากรณ์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. รายงานการวิจัยฉบับที่ 38. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ศุภวรรณ พันธุ์ภักดี. (2542). *ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- สินีนากู สุทธจินดา. (2543). การศึกษาวินัยในตนเองของนักเรียนสาขาวิชาพัฒนศึกษการ โรงเรียนอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัย (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุกัญญา สามปรู. (2539). องค์ประกอบด้านจิตวิทยาที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสร้างเสริม ประสพการณ์ชีวิตของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย (จิตวิทยาการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัยขอนแก่น. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันท์ธอม ; และ สุรางค์ จันท์ธอม. (2518). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา.
- สุวิมล เต๋นสุนทร. (2525). ตัวแปรด้านจิตวิทยาที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ การศึกษามหาวิทยาลัย (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ ; และ อรพินทร์ ชูชม. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. รายงานการวิจัยฉบับที่ 39 กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- Bernard , Larry C., & Krupat , Edward. (1994). *Health Psychology : Biopsychosocial Factors in Health and Illness*. Fort Worth : Harcourt Brace College.
- Cowie , Helen ; & Wallace , Patti. (2000). *Bystanding to Standing By*. London : Sage.
- Cummings, Rhoda Woods. (1995): *Adolescence : A Developmental Perspective*. Fort Worth : Harcourt Brace College.
- Dacey , John ; & Kenny , Maureen. (1997). *Adolescent Development*. 2nd ed. Madison, WI: Brown & Benchmark.
- Duff , O. Lee ; Siegel , Laurence. (1960). Biographical Factors Associated with Academic Over – And Underachievement. *Journal of Educational Psychology*. 51 (1) : 43
- Perry , Raymond P. ; et al. (2001). *Academic Control and Action control in the Achievement of College Students : A Longitudinal Field Study*. *Journal of Educational Psychology*. 93(4) : 776 – 789.
- Pollitt , Ernesto. (1984). *Nutrition and Educational Achievement*. Paris : United Nations Educational , Scientific and Cultural Organization.
- Rice , F. Philip. (1999). *The Adolescent : Development , Relationships, and Culture*. 9th ed. Boston : Allyn and Bacon.
- Steinberg , Laurence. (1996). *Adolescence*. New York : McGraw – Hill.